

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta tat-23 ta' Lulju, 2003

Avviz Numru. 609/2002

Iceberg Refrigeration Services Limited

vs

**Albert Debono
ezercitanti fil-kummerc bl-isem D&S Maintenance**

Il-Qorti,

Rat l-avviz ipprezentat mis-socjeta' attrici fl-14 ta' Ottubru, 2002, fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenut illi jhallas lill-attur is-somma ta' tlett elef, mija u disgha u sebghin lira Maltin u 94 centezmu (Lm3179.94) rapprezentanti valur ta' tnax-il air-conditioner konsenjati lill-konvenut fuq talba tieghu stess;

Bl-ispejjez u l-imghax kontra l-konvenut li gie ngunt ghas-subizzjoni.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet tal-konvenut fejn eccepuxxa:

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra s-socjeta' attrici peress li l-ebda ammont ma huwa dovut mill-konvenut lis-socjeta' attrici stante li Joseph Farrugia bhala direttur ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' Ceiling Systems Limited huwa debitor versu l-konvenut fis-somma ta' disat elef u erbgha u hamsin lira Maltin u sebgha u hamsin centezmu (Lm9,054.57) u l-imsemmi Joseph Farrugia nomine ftiehem mall-konvenut li jaghtih u fil-fatt tah tmax (12)-il air-conditioners bhala tpacija parzjali tal-fuq imsemmi debitu ta' Lm9054.57 dovut mill-imsemmi Joseph Farrugia nomine lill-konvenut. L-istess Joseph Farrugia huwa wkoll direttur tas-socjeta' attrici u huwa ben konsapevoli:

a] li l-ebda ammont ma huwa dovut mill-konvenut lis-socjeta' attrici; u

b] li sar il-fuq imsemmi ftehim ta' tpacija parzjali bejn il-konvenut u l- imsemmi Joseph Farrugia bhala direttur tas-socjeta' Ceiling Systems Limited.

2. Salv eccezzjonijiet ohra.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Irrizulta mill-provi illi s-socjeta' attrici kkonsenjat tmax-il *air conditioner* f'zewg partiti lill-konvenut. Tmienja minnhom gew ikkonsenjati fit-28 ta' Frar, 2002, u l-erbgha l-ohra fit-8 ta' April, 2002. Il-konvenut mhuwiex tant qed jikkontesta l-konsenja ta' dawn l-impjanti, tant qed jallega illi ghandha ssir tpacija bejn il-valur ta' l-*air conditioners* u l-valur ta' xoghol illi esegwixxa ghan-nom ta' kumpanija ohra Ceiling Systems Limited illi taghha Joseph Farrugia huwa wkoll direttur.

Ikkunsidrat:

Irrizulta mill-provi illi s-socjeta' Ceiling Systems kienet originarjament tinnegozja l-*air conditioners*. Pero' f'xi zmien wara Jannar, 2000, dan il-generu baqa' jigi gestit biss mis-socjeta' attrici, Iceberg Refrigeration Services, u kienet din is-socjeta' illi kkonsenjat l-impjanti lill-konvenut, li minn naha tieghu jezercita l-kummerc f'ismu personalment taht l-isem ta' D&S Maintenance.

Il-konvenut jghid illi huwa ghandu ditta ohra jisimha D&S Maintenance Limited, liema ditta giet imqabnda minn Joseph Farrugia sabiex tesegwixxi xi xogholijiet ta' *maintenance* fuq *lifts*. Dan ix-xoghol gie esegwit a beneficcju ta' Ceiling Systems, illi kif inghad taghha Joseph Farrugia huwa direttur u bhala tpacija l-*air conditioners* gew moghtija lill-konvenut sabiex jissodisfa l-ammont illi kellu jiehu.

Joseph Farrugia, ghan-nom kemm ta' Ceiling Systems kif ukoll ta' Iceberg Refrigeration Services jikkontesta bil-qawwa dan l-arrangament. Mhux hekk biss, talli jichad illi xi socjeta' minnu rapprezentata ghandha taghti xi flus lill-konvenut. Jghid illi minkejja li kien jircievi xi *statements* minghand il-konvenut, dawna kienu jirreferu ghal xogholijiet li huwa qatt ma ordna u f'postijiet illi ma jafhomx. Pero' ghal dak illi esegwixxa l-konvenut thallas.

F'dan l-istadju l-Qorti trid tara tistax topera t-tpacija illi qed jallega l-konvenut.

Ikkunsidrat:

It-tpacija hija regolata bl-Artikolu 1196 (1) u (2) u l-Artikolu 1197 tal-Kodici Civili. Dak ta' l-ewwel jghid, "Meta tnejn min-nies huma debituri lejn xulxin, issir bejnithom tpacija." (2) "It-tpacija ssir *ipso jure*, u wkoll minghajr ma jkunu jafu d-debituri. Hekk kif ikunu jezistu zewgt idjun fi zmien wiehed, jinqatlu wiehed bl-iehor sa fejn ikunu ndaqs."

Kopja Informali ta' Sentenza

L-Artikolu 1197, pero' jkompli, "It-tpacija ssir biss bejn zewgt idjun li jkollhom it-tnejn bhala oggett somma ta' flus, jew kwantita' determinata ta' hwejjeg fubgibbli ta' l-istess speci, u li jkunu t-tnejn likwidi u li jistghu jintalbu."

Din ir-regola taghmilha cara li biex it-tpacija tista' tapplika jrid ikun hemm element ta' certezza u ezattezza taz-zewgt idjun. Iffisser, illi jekk hemm xi dubbju dwar l-ammont ta' dejn jew it-tip, tpacija ma tistax issehh. It-taghlim tal-gurisprudenza taghna konfermat konstantament dan il-principju u cioe' illi tpacija qatt ma tista' tigi accetta meta jkun hemm xi dubbju jew inkella parti mid-dejn ikun kontestat.

Il-Qorti ta' l-Appell fil-kawza deciza fil-25 ta' Jannar, 1988, fl-ismijiet l-Onor. Carmlino Spiteri vs DPW qalet fost affarijiet ohra illi ma tistax issir tpacija meta d-dejn illi qieghed jallega illi ghandu favur tieghu l-konvenut mhux likwidu u esegwibbli jew ta' l-inqas facilment likwidabbli. It-tpacija lanqas ma tista' topera *ipso jure* jekk ma tkunx ammessa mill-parti l-ohra. (Ara wkoll Anastasi vs Dixon, PA 3 ta' Novembru, 1982, u Philip Grech vs Ronald Mifsud Et Kummerc, 6 ta' April, 1982).

Fl-isfond ta' dan it-taghlim, il-Qorti ma tarax kif il-konvenut jista' jottjeni xi beneficciu favur tieghu ghal dak illi jirrigwarda tpacija. L-ewwel nett, jekk ghandu xi kreditu dan huwa dovut ghall-kumpanija illi zgur mhijiex dik l-attrici. Barra minn hekk, ghad illi d-direttur fiz-zewg kumpaniji huwa l-istess, dana cahad b'mod l-aktar kategoriku illi l-konvenut ghandu xi kreditu kontra tieghu. Ghalhekk, f'dan l-istat zgur illi t-tpacija ma tistax topera. Minn naha l-ohra, s-socjeta' attrici ppruvat fi grad li trid il-ligi illi fil-fatt ikkonsenjat l-impjanti lill-konvenut u ta' dawn allura ghandu jhallas.

Ghal-dawn il-motivi:

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talba tas-socjeta' attrici u tikkundanna lill-konvenut illi jhallas lis-socjeta'

Kopja Informali ta' Sentenza

attrici s-somma ta' tlett elef, mija u disgha u sebghin lira Maltin u erbgha u disghin centezmu (Lm3179.94) rapprezentanti valur ta' tnax-il air-conditioner konsenjati lill-konvenut fuq talba tieghu stess;

Bl-isejjez u bl-imgahxijiet legali mid-data tan-notifika ta' l-avviz kontra l-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----